



Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Valorificarea talentelor în regiunile Europei COM(2023) 32 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/141/03.05.2023,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1.- Senatul României

(1) constată că:

- a) se analizează în detaliu situația din aceste regiuni, luând în considerare aspecte legate de performanța pieței muncii, eficacitatea și performanța sistemului educațional, dar și parametrii de atractivitate din perspectiva atragerii sau producerii de talente. În baza acestei analize, Comisia Europeană a identificat două categorii de regiuni: (1) regiuni aflate în capcana dezvoltării talentelor, care se confruntă cu o reducere importantă a populației active (peste 4% în ultimii 5 ani), conjugată cu incapacitatea de a mobiliza talentele, și o pondere redusă a nivelului de educație terțiară – la nivel UE, acest aspect contribuie la reducerea competitivității, cu impact asupra funcționării Pieței Interne, dar și asupra coeziunii, majoritatea regiunilor aflate în această situație fiind zone rurale și regiuni mai puțin dezvoltate; respectiv (2) regiunile care riscă să fie în capcana dezvoltării, din cauza reducerii populației active tinere, între 15-39 ani, care reprezintă o componentă esențială a populației active și este mai educată decât media populației active; acest tip de migrație reduce capacitatea regiunilor de a genera talente; au fost identificate regiunile afectate de o emigrare de peste 1% a populației tinere în ultimii 5 ani, reprezentând 13% din populația UE.
- b) documentul european subliniază existența unui număr semnificativ de regiuni (46) care se confruntă deja cu o lipsă de dezvoltare a talentelor prin prisma unui declin accelerat al persoanelor active și al absolvenților de învățământ superior, predominant în zona rurală. În această situație se află și un număr de 6 regiuni din România (*Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud, Sud-Vest, Vest*). La acestea se adaugă un alt

- grup, de 36 de regiuni, care sunt expuse riscului de a ajunge în situația menționată, având la bază o mobilitate crescută a populației cu vârsta cuprinsă între 15-39 de ani. România este evidențiată în acest scenariu cu o singură regiune (*Nord-Vest*).
- c) documentul european detaliază nevoile de investiții și reforme, precum și o serie de instrumente ce pot fi utilizate de aceste regiuni pentru a depăși dificultățile indicate. În plus, documentul subliniază importanța strategiilor locale și ilustrează bune practici care au permis regiunilor să inverseze parțial aceste tendințe demografice. Comunicarea oferă soluții adaptate, bazate pe realitatea locului, multidimensionale, inclusiv utilizarea fondurilor și a inițiativelor UE existente pentru a sprijini regiunile cele mai afectate de tranziția demografică în curs și de efectele sale secundare și pentru a preveni apariția unor disparități teritoriale noi și accentuate în UE.
- d) Executivul european propune crearea unui mecanism care să reunească și să promoveze strategii integrate la nivel regional și teritorial de menținere și atragere a forței de muncă înalt calificate în zonele în care se înregistrează deficite, alături de o serie de alte inițiative UE, sub denumirea de „Mecanism de Stimulare a Talentelor” (*Talent Booster Mechanism*).
- (2) apreciază că documentul european instituie un instrument care va sprijini regiunile UE afectate de declinul accelerat al populației în vârstă de muncă să formeze, să păstreze și să atragă persoanele, aptitudinile și competențele necesare pentru a aborda impactul tranziției demografice. Acest lucru va conduce spre asigurarea unei reziliențe și a unei atractivități mai mari a regiunilor care se confruntă cu o „capcană a dezvoltării talentelor” sau care sunt expuse acestui risc, element esențial în cadrul angajamentului UE de a nu lăsa pe nimeni și niciun loc în urmă.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... mai 2023, cu respectarea prevederilor art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

p. Președintele Senatului
Alina-Ștefania GORGHIU

București, ... mai 2023
Nr. ..



SENATUL ROMÂNIEI
Comisia pentru Afaceri Europene
Nr. LXII/ 141
Data 3.05.2023

XXXVII/462/04.05.2023

Parlamentul României
Senat

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

La

**Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul
Economic și Social European și Comitetul Regiunilor**

Valorificarea talentelor în regiunile Europei

COM (2023) 32 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr.1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Valorificarea talentelor în regiunile Europei, COM (2023) 32 final.**

Comisiile permanente sesizate, respectiv Comisia pentru învățământ, tineret și sport Comisia pentru muncă, familie și protecție socială, Comisia pentru știință, inovare și tehnologie nu au transmis observații.

Sedința comisiei a avut loc în data de 3 mai a.c. iar la lucrările comisiei au

participat reprezentanți ai Ministerului Educației.

În vederea examinării documentului european, au fost analizate punctul de vedere al Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Educației și Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene.

Descrierea propunerii: Comunicarea Comisiei privind „Valorificarea talentelor în regiunile Europei” are ca scop crearea unui **Mecanism de stimulare a talentelor** care să sprijine regiunile UE afectate de declinul accelerat al populației în vârstă de muncă să formeze, să păstreze și să atragă persoanele, aptitudinile și competențele necesare pentru a aborda impactul tranziției demografice.

Comunicarea este prima inițiativă promovată în contextul *Anului European al Competențelor*, care urmărește să dea un nou impuls inițiativelor de recalificare și perfecționare. Aceasta a fost adoptată concomitent cu actualizarea *Raportului privind impactul evoluțiilor demografice*, care indică o serie de tendințe dificile legate de îmbătrânirea populației.

Comunicarea prezintă provocările actuale identificate la nivelul statelor membre UE, punând accentul pe regiunile care se confruntă cu un declin puternic al populației în vârstă de muncă, coroborat cu o proporție scăzută și stagnantă a persoanelor cu studii superioare, precum și pe regiunile din care tinerii sunt mai predispuși să plece. Conform documentului, aceste regiuni fie se află într-o „capcană a dezvoltării talentelor”, fie sunt expuse acestui risc.

Conform analizei, creșterea disparităților teritoriale, care rezultă din aceste „capcane ale dezvoltării talentelor”, ar putea duce la o creștere a numărului de persoane și de comunități care se simt lăsate în urmă, ceea ce ar putea alimenta și mai mult tendințele actuale de nemulțumire în ceea ce privește situația politică. Acest lucru ar putea determina o scădere a nivelului de încredere în valorile democratice ale Uniunii, precum și o reducere a sprijinului publicului pentru reforme (inclusiv

pentru cele legate de dubla tranziție verde și digitală).

Comunicarea evidențiază existența unui număr de **82 de regiuni din 16 state membre** (reprezentând aproape 30 % din populația UE) care sunt grav afectate de această scădere a populației în vârstă de muncă, de o proporție scăzută a absolvenților de studii superioare sau de o mobilitate negativă a populației lor cu vârste cuprinse între 15 și 39 de ani.

În acest sens, Comunicarea propune un nou **Mecanism de stimulare a talentelor**, bazat pe **8 seturi de măsuri** ce vor fi dezvoltate în 2023, propunând măsuri specifice de **promovare, păstrare și atragere a talentelor**, cu scopul transformării tuturor regiunilor în locuri dinamice, bazate pe talente.

În urma examinării, membrii comisiei:

- **constată că:**
 - se analizează în detaliu situația din aceste regiuni, luând în considerare aspecte legate de performanța pieței muncii, eficacitatea și performanța sistemului educațional, dar și parametrii de atractivitate din perspectiva atragerii sau producerii de talente. În baza acestei analize, Comisia Europeană a identificat **două categorii de regiuni: (1) regiuni aflate în capcana dezvoltării talentelor**, care se confruntă cu o reducere importantă a populației active (peste 4% în ultimii 5 ani), conjugată cu incapacitatea de a mobiliza talentele, și o pondere redusă a nivelului de educație terțiară – la nivel UE, acest aspect contribuie la reducerea competitivității, cu impact asupra funcționării Pieței Interne, dar și asupra coeziunii, majoritatea regiunilor aflate în această situație fiind zone rurale și regiuni mai puțin dezvoltate; respectiv **(2) regiunile care riscă să fie în capcana dezvoltării**, din cauza reducerii populației active tinere, între 15-39 ani, care reprezintă o componentă esențială a populației

active și este mai educată decât media populației active; acest tip de migrație reduce capacitatea regiunilor de a genera talente; au fost identificate regiunile afectate de o emigrare de peste 1% a populației tinere în ultimii 5 ani, reprezentând 13% din populația UE.

- documentul european subliniază existența unui număr semnificativ de **regiuni (46) care se confruntă deja cu o lipsă de dezvoltare a talentelor** prin prisma unui declin accelerat al persoanelor active și al absolvenților de învățământ superior, predominant în zona rurală. În această situație se află și un număr de **6 regiuni din România (Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud, Sud-Vest, Vest)**. La acestea se adaugă un alt grup, de **36 de regiuni, care sunt expuse riscului de a ajunge în situația menționată**, având la bază o mobilitate crescută a populației cu vârsta cuprinsă între 15-39 de ani. România este evidențiată în acest scenariu cu **o singură regiune (*Nord-Vest*)**.

- documentul european detaliază nevoile de investiții și reforme, precum și o serie de instrumente ce pot fi utilizate de aceste regiuni pentru a depăși dificultățile indicate. În plus, documentul subliniază importanța strategiilor locale și ilustrează bune practici care au permis regiunilor să inverseze parțial aceste tendințe demografice. Comunicarea oferă soluții adaptate, bazate pe realitatea locului, multidimensionale, inclusiv utilizarea fondurilor și a inițiativelor UE existente pentru a sprijini regiunile cele mai afectate de tranziția demografică în curs și de efectele sale secundare și pentru a preveni apariția unor disparități teritoriale noi și accentuate în UE.

- Executivul european propune crearea unui mecanism care să reunească și să promoveze strategii integrate la nivel regional și teritorial de menținere și atragere a forței de muncă înalt calificate în zonele în care se înregistrează deficite, alături de o serie de alte inițiative UE, sub denumirea de „**Mecanism de Stimulare a Talentelor**” (*Talent Booster Mechanism*).

• **apreciază:**

- că documentul european instituie un instrument care va sprijini regiunile UE afectate de **declinul accelerat al populației în vârstă de muncă să formeze, să păstreze și să atragă persoanele, aptitudinile și competențele necesare pentru a aborda impactul tranziției demografice.** Acest lucru va conduce spre asigurarea unei reziliențe și a unei atractivități mai mari a regiunilor care se confruntă cu o „capcană a dezvoltării talentelor” sau care sunt expuse acestui risc, element esențial în cadrul angajamentului UE de a nu lăsa pe nimeni și niciun loc în urmă.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2023) 32 final.**

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului, spre dezbateră și adoptare, proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PRESEDINTE,
Senatorii Vasile Dincu

SENATUL
SECRETAR
Senator Vlad-Mircea Pufu